

NAŠE HLASY

Dr. Miroslav Rašín:

THE WITCH-HUNTER

DIRECTED BY EDITORIAL BOARD
Published weekly by "Our Voices" Publishing Co., 1250 Queen St. W., Toronto, Ont. M6H 1A5. — Printed by Litera Printing Co., Toronto. — Subscription: Canada \$ 4.00, all other Countries: \$ 5.00

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY

NEZAVISLY ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

Saturday, May 30th, 1964.

Ottawa, and for payment of postage in cash.
Authorized as second class mail by the Post Office Department.

No. 21 (368) Vol. X.

FRANTIŠEK TRESSÁK:

DOLAROVÁ NÁPLAST NA QUEBECKÉ NEDUHY

Slyšíme-li, že provincie Quebec touží po osamostatnění, je nám jako vojáku, který bojoval za třicetileté války pod maršálem Tilly u Lipska, a pak se tam vrací za Napoleona, aby bojoval tutéž bitvu ještě jednou: zná tam každý strom, každý kámen a každý potůček.

Stejně tak nepřináší nic nového diskuse o osamostatnění nebo neosamostatnění Quebecu, alespoň ne nám Čechům a Slovákům, kteří jsme byli kdysi částí rakouské říše a přesvědčili se o výhodách a nevýhodách velkého, avšak společného-nebo malého, avšak samostatného celku na vlastní kůži. Nikdo nemluvil o těchto věcech přesvědčivěji než náš největší politik a největší historik František Palacký.

Za největší sílu dějin považoval Palacký světovou centralisaci. Přesně před sto lety napsal:

Doba, v níž by mohli tvořiti a udržeti se státové druhé nebo třetí třídy v úplné neodvislosti a samostatnosti, za zmáhající se co rok více centralisace světové, jest aspoň v Evropě na věky ta tam. Dočkali jsme se toho i my, že již i v Evropě samé provozovati mohou politiku dokonale samostatnou, řídící se pouze vlastními interesy, jen mocností světové, jaké jsou Anglie a Rusko, a jiní státové i sebe mohutnější přinuceni jsou bráti ohledy a řídit se dle směru oněch mocností."

Na skutečnosti, zjišťované Palackým, se za sto let změnilo jen to, že Anglie ztratila své velmocenské postavení a její místo zaujaly Spojené státy americké, což je pro Kanadu tím důležitější.

Světová centralisace nebyla však Palackému jedinou silou dějin:

"Nestihlý onen duch, jenž uložil světu zákony věčné, pojal mezi ně také zákon polarit, aby udržela se v něm rovnováha a směr jednostranný, aby ho nevyvrátil z kolejí předepsaných. Proto, čím více všecko sourodě se pojí, tím více různorodě se odtrhuje; čím více národové dohromady se stýkají, tím více spatřují, pocítují a uznávají rozdíly své, a čím valněji působí s jedné strany moc jednotlivci, tím rázněji se budí na druhé straně odpor proti ní. Směle se dá říci, že uniforma všehomíra nebyla i nebude nikdy příkazem božím. Protož i zásada národnosti má i přidrží úlohu svou v ekonomii světa na věky, a všecko lidské horlení i zbrojení proti ní vždy jen jako foukáním proti větru; může sfouknouti tu i tam drobtý nepatrný, ale proti spoustám větším ukáže se vždy a všude býti malomocným..."

Není zatežko poznat z obou citátů, že byl Palacký stoupencem Hegelovy filosofie a jeho dialektiky. Za syntesu a vyrovnání obou protichůdných sil považoval ve státním zřízení federaci: věci společné všem částem celku spravuje ústřední vláda, věci, které jsou výlučným zájmem zemí, spravují vlády zemské. Národy, které tvoří takto spravovaný federální celek, se starají samy o své užší národní zájmy, a jejich územní svrchovanost a nedotknutelnost je zaručena mocí spolkovou. O to usiloval Palacký v Rakousku a na též základě je v teorii postavena kanadská ústava, at psaná či ne-psaná. Kdyby byli rakouští páni vyhověli Palackému a nerozštěpili Rakousko v roce 1867 na dvě poloviny, uherskou a rakouskou, jimž byli vydáni Slované napospas, nebyli bychom dnes v exilu. Rakousko se však federovaným státem nestalo. Protichůdné síly, centralisace a národnosti, nevyrovnané syntesí, je rozbily. S čím jsou však nespokojeni quebeci?

Náštesti pro Quebec a pro Kanadu nemyslí quebeci řeči o osamostatnění doopravdy. Kdyby se chtěl Quebec osamostatnit, "žádná moc světa by mu v tom nezabránila", abychom parafrasovali slova Palackého o rakouských národech. Stalo by se jediné to, že by jeho význam klesl na význam Nicaragu nebo Hondurasu a zbytek Kanady s počtem obyvatelstva o málo větším než polovinou dnešního počtu by ztratil na významu také. Toho je si Quebec vědom a má jiné řešení. Za dnešní kapitalistické soustavy se dá všechno převést na společný jmenovatel: práce, zásluha, čest, ba i státní svrchovanost: na peníze. Místo samostatnosti chce Quebec větší podíl na státní pokladně a federální ministerský předseda Lester Pearson neváhá ani vteřinu tento větší podíl poskytnout, a to jak Quebecu tak, ovšem, i ostatním provinciím. Nakonec toho nedostatnou ani tak mnoho: nějakých dvě stě milionů, tedy asi tolik, kolik bude stát přebudování dvou nebo tří torontských středisk slumu. Bída je v tom, že tuto malorysou velkorysost zaplatí všichni poplatníci roztroušení po Kanadě od Tichého oceánu až po Atlantický.

Máme lepší návrh na záchranu Kanady před rozštěpením, než jsou nové daně, které mají zaplatit uchování Quebecu v kanadském celku: návrat k pravému federalismu. Máme sice federální vládu a máme provinční vlády, federální vláda se však neomezuje na správu věcí, které spadají výhradně do její kompetence, nýbrž duplikuje d o velké míry činnost provinčních vlád. Tento fakt je výrazem skutečnosti, že je málo věcí, které jsou výlučně provinční a netýkají se tak či onak zájmů celého státu. Jsou na příklad zdraví občanstva nebo řádné školství či dokonalá doprava jen věcí provincií? Federální vládě nemůže být lhostejné, jak se o tyto záležitosti starají provincie, někde však musí existovat hranice, a jakmile byly určité zájmy svěřeny provinciím, nesmí federální vláda dělat nic jiného, než starat se o kontrolu, zdali provincie pečují alespoň o minimální úroveň péče o zdraví, školství nebo dopravu. Duplikovat však činnost provinčních ministerstev je proti duchu federalismu. Odstranění duplikování ušetří poplatníkům peníze, o něž se hlásí právem provincie.

Byl-li quebecký separatismus proměněn v otázku, za kolik milionů dolarů je Quebec ochoten zůstat v Kanadě, zůstává málo věcí, které by se nedaly řešit dobrou vůlí na obou stranách.

Jednou z nich je dvojazyčnost. Třebaže kanadské obyvatelstvo nejsou zdaleka jen lidé mluvící anglicky a francouzsky, nýbrž také — a nemálo — lidé mluvící ukrajinsky, italsky, německy, česky atd., uznávají ochotně za historickou skutečnost, že oficiálními řeči Kanady mají být angličtina a francouzština. Ze jen jedna provincie z deseti mluví francouzsky a ostatních devět jen anglicky, je politování hodné, nápravu však lze zjednat ve dvou nebo třech letech, bude-li reformováno učení francouzštině na anglických školách. Francouzštině se učí na všech školách, ale jak? Místo, aby

(Pokračování na str. 2)

During the Second World War, President dr. Edward Beneš visited Canada and held several conferences with Prime Ministr King and other government officials. Also spoke to the joint session of the Canadian House of Commons and the Senate.

PETR ZENKL:

K 80. VÝROČÍ NAROZENIN PRESIDENTA E. BENEŠE

Bylo to 10. září 1947. Za krásného slunného rána jsme opustili se ženou Prahu a jeli známou cestou, vyvolávající tisíce vzpomínek, k Táboru, městu Husa a Žižky, slavné paměti. Ani jejich národa potomci se nevyvarovali výtky, že také z velké části propadli komunismu. Za chvíli nato jsme se blížili Sezimovu Ústí, kde měl prezident Beneš své letní sídlo. Pozval mne k politickému rozhovoru a zůstali jsme po něm s manželí Benešových na oběd. Bylo to zas po prvé, kdy jsem mohl prezidenta navštívit po jeho zlém záchvatu. Moje žena i já jsme byli napíati očekáváním, jak jej zastihneme, neboť jsme si byli dobře vědomi nesmírného významu, který v tak kritické době republiky mělo prezidentovo zdraví. Když jsme vešli do místnosti, prezident seděl a my šli k němu. Prvé chvíle na nás působily dojmem nesmírně tiskavým. Po krátkém společenském rozhovoru odvedla paní Benešová mou ženu a já zůstal s prezidentem o samotě. I když byl patrný změn na prezidentovu vzhledu, bylo jasné, že jeho duch byl nedotčen. Byl pln zájmu o zprávy, chtěl vědět můj názor na vnitřní politickou situaci, na poslední akce komunistů a na je jejich eventuelní nejbližší plány. Prezidentovo reagování, jeho poznámky a otázky svědčily výmluvně o tom, že jeho paměť a mysl nejsou zasaženy. Po dlou-

hém rozhovoru, který prezident napíatě sledoval, a po společném obědě s přátelským rozhovorem a zjevným zájmem o vše jsme šli do zahrady. Paní Benešová prováděla mou ženu a my zůstali s prezidentem sami. Pokračovali jsme v hovoru, ale já cítil, že se dr. Beneš chystá mi něco říci a několikrát jsem udělal úmyslnou pauzu. Konečně dr. Beneš s krajně vážnou tváří začal: "Rozhodl jsem se něco ti říci. U našich komunistů nevyklučuji naprosto nic. Jsou schopni se odvážit všechno, i násilného puče. Kdyby k tomu došlo, ty musíš okamžitě ujet, tebe by odpravili. Slyšíš? Tebe by určitě odpravili". Otázal jsem se prezidenta: "A Ty jsi ochoten odejít?" Načež s pohnutím odpověděl: "Já už ne. Já bych zůstal. Já bych už nebyl v exilu tak platen jako v minulosti. Jsem těžce nemocen a tři exily na jeden život je příliš mnoho. Mne by asi komunisté ušetřili." — Slova Benešova na mne hluboce zapůsobila. Po krátkém ml.

(Pokračování na str. 2)

OSADA SV. VÁCLAVA V TORONTĚ, 496 GLADSTONE AVE.

Slavnostní otevření farní haly a kostela sv. Václava.

Pod záštitou Jeho Eminence Kardinála J. C. McGuigana bude posvěcen Kostel a otevřena Halla Osady Sv. Václava v Torontě ve dnech 30 a 31 května 1964.

Pořad slavnosti:

Sobota dne 30. května 1964...
3.30 p. m. Slavnostní banket
8.30 p. m. Společenský večer s tancem

Neděle dne 31. května 1964
10 a. m. Posvěcení kostela J. Em. kardinálem J. C. McGuiganem, torontským arcibiskupem
Slavnostní Bohoslužby
Mši sv. celebruje d. p. J. Janda
Kázání d. p. V. Fejt, S. J. PhD
Chrámový sbor přednese Českou mši pro smíšený sbor a varhany od Vojtěcha Řihovského, Op. 74.

12.30 p. m. Společný oběd

Vstupenky na banket a taneční zábavu jsou v předprodeji ve farní kanceláři.
VOLEJTE LE 2 - 5272

Hon. R. Tremblay, ministr občanství a přístěhovalectví, navštívil minulý týden Toronto a promluvil na recepci pro nové kanadské občany v zasedací síni městské radnice. Večera se zúčastnil také torontský starosta, His Worship P. Givens, jakož i zástupci provinční vlády.

SVĚCENÍ KOSTELA SV. VÁCLAVA V TORONTĚ, VE DNECH 30.-31. KVĚTNA 1964

25 LET ČESKOSLOVENSKÉHO NÁRODNÍHO SDRUŽENÍ V KANADĚ

Během jubilejního Kongresu Československého národního sdružení dne 9. 5. stal se čestným členem sdružení také p. Robert Temple, člen federálního parlamentu za obvod Belleville. Na obrázku dostává diplom čestného členství z rukou předsedy sdružení br. A. Dačara za přítomnosti místopředsedy B. Čechy z Hamiltonu, a generálního tajemníka br. J. Corna z Toronta. Ceremonii přihlíží na našem obrázku také americký konsul v Torontě, který o něco později přijal jiný diplom čestného členství udělený in memoriam americkému prezidentovi J. F. Kennedymu.

DOLAROVÁ NÁPLAST NA QUEBECKÉ NEDUHY

Dokončení se strany 1.

se učilo hovorové řeči, učí se gramatice a výsledek je, že po pěti nebo šesti letech namahavého učení žáci (studenti, musíme říci, protože jde hlavně o střední školy, "High Schools") francouzsky mluvit nemohou a gramatiku neznají také. Vzpomínám si, jak jinak se učilo němčině za neblahého Protektorátu Čechy a Morava za druhé světové války. Cílem byla germanisace, ale vyučovací metoda byla skvělá. V jediném roce se už na obecné škole naučili děti prostě mluvit z nástěnných obrazů. Proč by se obdobně nedalo učit francouzštině? Pro patřičné autority by nebylo problémem si zjistit, jak se za války učilo v Čechách a na Moravě němčině. V žádném případě však nemůže gramatika nahradit hovorovou řeč.

Daleko prostší je ještě péče o vytvoření nové kultury, společné všem národům budující Kanadu. Proč by estonská skupina nemohla pozvat anglického spisovatele, aby přednášel o svém díle? Proč by italský malíř nemohl mluvit k ukrajinskému publiku? Proč by německý sochař nemohl přijít mezi Čechy? Čeští muzikanti zahrát Francouzům? Jen společným stykem, takřka každodenním, mohou desítky kultur splynout v jednu, jedinou. A není k tomu třeba nic jiného než dobré vůle a organisace.

Quebec nás chtěl postrašit. Dal nám však příležitost přemýšlet o věcech, na něž jsme na čas zapomněli.

Arno Hais:

NĚKOLIK POZNÁMEK K VOLBÁM V ČSSR

V Československu půjdou občané letos v červnu opět k urnám, aby "zvolili" 300 poslanců Národního shromáždění, na Slovensku pak ještě 92 poslanců Slovenské národní rady, a asi 220.000 členů národních výborů v obcích a okresech; kromě toho ještě tisíce soudců lidových soudů. Funkční období všech těchto orgánů bylo stanoveno na 4 roky a volby se budou od nynějška konat hromadně, aby se ušetřilo na čase, na papíru a na výdajích.

Volit se bude podle starého osvědčeného způsobu "obrození Národní fronty Antonína Zápotockého" z února 1948, tj. podle jednotné kandidátní listiny. Na ní budou registrováni kandidáti seřazení nejen podle abecedy, ale také podle posudku kádrových komisí komunistické strany.

Letos budou kritéria kádrové práce "upřesněna" ohlásil prezident A. Novotný na schůzi rozšířeného výboru N. F. (4. 3. 1964). V souladu s vývojem je prý třeba rozhodněji vyzvednout při volbách bezpartijní, kteří mnoho znají dovedou prosazovat nové perspektivní věci a nebojí se jít do řešení žhavých problémů — vykládá dále a dodal: Členství ve straně samo o sobě nedává nikomu nárok na jakoukoliv funkci!

Procedura s vybíráním kandidátů se proto letos koná podle nových směrnic. V okresech se navrhuje více kandidátů. Přehled navržených kandidátů soustředí volební komise N. F., ta pak svolá veřejnou schůzi, na které se budou voliči "sjednocovat" na kandidátech, jež po zaregistrování budou natíštěni na kandidátských. Pan kanovník Jan Mára vidí v těchto opatřeních další prohloubení "naší demokracie". U nás není místa pro volební lictace, nám jde o to, splnit linii Národní fronty — tvrdí v "Katolických novinách" (12. 4. 1964). A Ján Smolec ve "Smene" vy-

kládá čtenářům, že kdyby se až při volební urně rozhodovalo o více kandidátech, jak prý to žádají někteří lidé, kteří to považují za projev nejvyšší demokracie — byly by to "gulášové volby" jako prý kdysi. (8. 3. 1964). Kdepak, aby volič sám rozhodoval, koho má volit!

Že se letos klade větší důraz na to, aby se při volbách navrhovali osoby, které mají něco v hlavě, aniž by se přitom hledělo, zda jsou členy KSČ či nikoliv, uvádí některé komentátory přímo do extase. — Letošní volby budou jistě lepší výběrem lidí pro funkci než volby před dvanáctým sjezdem KSČ a příští volby budou ještě dokonalejší — rozplýval se nadšením náměstek min. spravedlnosti dr. Kratochvíl při rozhovoru s redaktorem "Zemědělských novin" (21. 3. 1964). — I zahraniční buržoasní pozorovatelé poměrů v ČSSR prý přiznávají, že by dnes při jakémkoliv buržoasně demokratickém volebním systému připadla absolutní převaha "silám socialismu" — tvrdí, aniž by se začervenal, komentátor "Kulturního života" č. 12 (21. 3. 1964).

Je-li tomu tak, pak se jen divíme, proč si komunisté vymýšlejí stále nová šidítka, aby občanům učinili volby stravitelnější. Stačí prostě volby vypsat a ponechat občanům samým, aby své volební právo podle svého nejlepšího vědomí uplatnili.

Jací lidé se dostávali tímto způsobem k veřejným funkcím svědčí ta okolnost, že účast zvolených členů při schůzích okresních národních výborů byla v uplynulých třech letech jen 60 procent, v místních pak jen 50 procent. A za uvedenou dobu muselo být provedeno 2.500 doplnovacích voleb za nevhodné či neschopné členy uvedených sborů.

Letos půjde k volbám poprvé Pokračování na str. 3

K 80. VÝROČÍ NAROZENIN PRESIDENTA E. BENEŠE

Pokračování se strany 1.

čení jsem odpověděl, že jsem neunikl z vlasti před nacisty, ač jsem dostal z přátelské ciziny k dispozici řadu pasů, jež byly pak dány jiným osobám; a že bych neopustil domov ani tentokrát, kdyby došlo k otevřenému boji ve vlasti. Než jsem začal uvažovat o tom, co může přinést nejbližší doba, přišly k nám naše ženy a prezident opakoval mě ženě to, co právě řekl mně. Že mi prezident řekne své upozornění, věděla jeho žena předem, neboť řekla mě ženě, že to dr. Beneš musí učinit, abych byl varován včas. Prezident dr. Beneš, který byl zřejmě velmi unaven, šel těžce o holi opíraje se o mne, a snažil se číst v mé tváři dojmy, které vyvolalo jeho sdělení.

Po delší chvíli jsme se rozloučili a odejeli. Moje žena a já jsme seděli vedle sebe v autu, beze slova, zaboření do svých myšlenek. Vždyť jsme v době tak rozbourané projížděli spolu kraj svého mládí "Tam tichou nad Lužnicí". Měl jsem její ruku ve své a mou mysl letěly vzpomínky na šest let mého věznění v koncentračních táborech nacistických, kdy má žena prožila těžké časy a já už tehdy byl od komunistických spoluvězňů předmětem jejich zákeřných plánů. Tehdy selhaly. Přiblížilo se tedy nyní ve vlasti po necelých 3 letech jejich splnění? Ale já mu neuhnou. — Moje žena jen prohodila otázku, na niž nečekala odpovědi: "Šest let jsme byli odloučení nacisty. Čeká nás snad nyní oba rozloučení s domovem?"

Když jsme se blížili Praze a vynořil se před našima očima obraz jejich historických památek, uvědomil jsem si dvě události: Když Hitler v září 1938 hrozil, že je zničí bombardováním, nevyhoví-li vláda jeho požadavkům, hlasoval jsem ve vládě pro mobilisaci věda, že ani zničení sebe dražších hmotných památek by nebylo ničím proti ujmě na národní cti. A když šlo pak v noci z 29. na 30. září o třeba už nežádaný a pozdní souhlas s mnichovským diktátem, když se mi nepodařilo pohnout ostatní členy vlády k protestní resignaci, resignoval jsem sám jediný, a to za souhlasu presidenta E. Beneše.

K večeru jsme se vrátili do Prahy. Já jel rovnou na schůzi se svými politickými spolupracovníky a s představiteli slovenské strany demokratické. Jen chvíli jsem byl mezi nimi, aniž jsem ještě mohl povědět podrobnosti své rozhovoru s prezidentem a byl jsem volán telefonem, z něhož jsem se dověděl od svého tajemníka, že za mé nepřítomnosti téhož dne došel pro mne postou známý balíček s nápisem parfumy, v němž policie našla třaskaviny. Po chvíli přišel do schůzky dr. Drtina a oznámil, že i pro něj došel stejný balíček. Později jsme se dověděli, že stejná bombová zásilka byla poslána i ministru zahraničních věcí Janu Masarykovi.

Tyto vzpomínky mi přišly na mysl nyní, když se přiblížilo 80. výročí narozenin presidenta Edvarda Beneše.

Jen několik podrobností: Dr. Beneš byl s generálem dr. M. R. Štefánikem hlavním spolupracovníkem presidenta T. G. Masaryka. Za to, čím přispěl k založení Československé republiky mu patří nesmrtelná zásluha. Dr. Beneš pomáhal nejvydatněji svému učiteli a vzoru mladý stát budovat a dát světu příklad, co zmůže vykonat mladá tvůrčí demokracie za krátkých dvacet let svobody. Dopomohl svému národu ke krásnému jménu ve světě. Dr. Beneš se osvědčil vynikajícím diplomatem a státníkem v zasedáních Společnosti národů a získal si veliké zásluhy při vyrovnávání mnoha mezinárodních sporů. Dr. Beneš pokračoval věrně a s krajní horlivostí v díle T. G. Masaryka, po němž se stal druhým prezidentem republiky. Dr. Beneš zajišťoval bezpečnost své země jejím vnitřním budováním, usilováním o hospodářský a kulturní rozvoj a o zajištění so-

ciálního pokroku, péči o silnou armádu, spojeneckými smlouvami a budováním bezpečných hranic. Dr. Beneš varoval svobodný svět před totalitními režimy a burcoval ho, aby se včas ochránil a sjednotil proti nacistickým imperialistickým snahám. Dr. Beneš usiloval o to, aby Československá republika našla zajištění své bezpečnosti především v rámci demokratických států. Když se stupňovalo řádění nacistů, vypětím nesmírného úsilí se snažil o to, aby si svobodný svět uvědomil, že nejde jen o Československo ale o všechny svobodný svět. Marně vyzýval, marně žádal, marně burcoval. Nakonec byl opuštěn svobodnými státy, v jejichž pomoc věřil nejvíce. Nikdo, ani Sovětský svaz nám nechtěl nebo nemohl v mnichovské krizi konkrétně a účinně pomoci. Vím, o čem mluvím, a tvrdím to s určitostí, neboť jsem byl té osudné noci osobním prostředníkem mezi sovětským vyslancem a prezidentem Benešem při posledním jejich rozhovoru. Jak jsem už řekl, přiznávám se, že jsem patřil k těm, kdo stáli na stanovisku, že se Československá republika neměla podrobit ani radám ani nátlaku Západu; proto jsem resignoval na místo ve vládě. To jsem učinil jako jeden z členů vlády já, ale netroufám si tvrdit, co bych byl udělal na místě presidentov. Beneš, do hloubky své bytosti zasažený Mnichovem, nesl nesmírně těžko tuto porážku, nikoliv jen svou, a svých snah, ale celého vzdělaného světa. Všechny silami snažil se ji v novém exilu odčinit. Znovu se dopracoval pro věc svobody své země vynikajícího uznání svobodného světa. Zasažen těžkým zklamáním Západem za Mnichova a nemohla najít bezpečnější ochrany své země proti novému německému přepadu, hledal další posilu bezpečnosti své země na Východě. Právem nebo neprávem — to dosud není otázka vyřešená. Říkám to já, který jsem po zlyhání zkušenostech s komunismem a komunisty jimi pokládán za neusmířitelného nepřitele komunismu, jímž budu, dokud se komunismus nevzdá svého světa dobyvačného úsilí, dokud nepřestane být komunismem. Dr. Beneš usiloval o to, aby armády Západu osvobodily republiku na jaře 1945 — ale nedosáhl toho. Jak by byl býval šťasten, kdyby se byl mohl s nimi vrátit do osvobozené vlasti! Jak by mu bylo lehké, kdyby se nebyl musel vrátit přes Moskvu, pokládal-li za svou povinnost nevydat hned r. 1945 všecku moc do rukou komunistů. Nepustím se do laciného kritizování tehdejšího rozhodnutí Benešova, zda přes Moskvu či kudy, zněla-li tak otázka vůbec. I po návratu do vlasti s ochromenou demokracií vyvinul, prezident Beneš nezměrnou snahu zachránit ze zbytků svobody a demokratických řádů, co jen mohl. Byl si vědom toho, že se vývoj v Československu dostal na cestu krajně nakloněnou do komunistické diktatury. Ale doufal, že pomůže čas; doufal v jiný vývoj v Evropě a ve světě. Věřil, že se svobodný svět probudí, že si uvědomí velké nebezpečí pro svobodu a demokracii a že vyvine tolik síly, aby moc a růst světového komunismu zastavil a vývojem zvrátil. Usiloval o takové probuzení svobodného světa, věřil v jeho vývoj směrem ke svobodě a úzkostlivě se snažil, aby byl zachován pokojný vývoj a nezvratil se v násilí. Neprál si masových projevů. Báł se občanské války. Báł se vraždění. Strachoval se nikoli o sebe, ale o své přátele a svůj národ; o ty, kdo zůstávali věrni demokracii a Masarykovým zásadám. Strachoval se o ně tím více, čím drastičtěji mu komunističtí buřiči vyličovali, jaký osud čeká demokracie, nepovolili-li on. Znáte onu fotografii z návštěvy Gottwalda u presidenta Beneše, kde brutální výraz Gottwaldovy tváře přímo chrlí děs a úzkost tváří v tvář udešenému a zdravotně podlomnému obhájci československé svobody? Tedy v takové dramatické chvíli nejvyš-

šího vzrušení prezident Beneš povolil. Mám právo takto mluvit, neboť jsem z těch kdo stáli Benešovi nejbližší, z těch, kdo ho naprosto pravdivě informovali o všem, z těch, jímž dr. Beneš naprosto jasně vyjádřil svůj souhlas s jejich postupem a jež nejen neuklidňovali, ale pobízel, aby vytrvali. Jsem z těch, kdo si za sluhovali od presidenta Beneše jeho naprosto opačný postup v této krizi. Zklamali se. — Ale zklamal je prezident Beneš? Byl dr. Beneš vinen tím, že se k němu v kritických chvílích nedostali, aby ho informovali? Aby se s ním domluvili? Aby jim vyložil a ospravedlnil svůj postup? Byl dr. Beneš vinen tím, že nepromluvil k národu rozhlasem? Kolik je takových otázek? Nepouštějme se předčasně do úvah, kdo byl vinen, že se president neobrátil k armádě, že to neučinil nikdo jiný na jeho místě, že mělo být postarano o presidentova zástupce. Dosud jsou známy všechny podrobnosti, aby mohly být činěny spolehlivé závěry.

Prezident dr. Beneš byl muž velmi bedlivého rozhodování. Uvažoval o všem nesmírně pečlivě až úzkostlivě. Rozpítlval sobě i druhým všechny důvody pro a proti. Zdravý prezident Beneš by tak byl jednal i v tomto rozhodování a nikdy by se byl nevyhnul setkání s těmi, proti nimž jim učiněné rozhodnutí směřovalo a jímž dané slovo, tak slavnostně a manifestavně dané slovo, se chystal porušit. To by byl neučinil dr. Beneš, jaký vždy býval. Ten by nebyl daného slova porušil. Ten by se byl jistě přičinil o to, aby se setkal s těmi, do nichž skládal nádeje v té strašné krizi. To nebyly tedy činy svobodného dr. Beneše. Nemáme práva obviňovat ho z takových skutků. Dosud nemůže být napsána spolehlivá a úplná historie této doby. Musíme počkat, až dozraje doba a bude tak jasno o všech podrobnostech, že bude možno pronést soud spolehlivý a spravedlivý. Není nic, snažšího ale ani nic horšího, než házet kamením po mrtvém bojovníku, který všechny své nejlepší síly věnoval svému národu a své vlasti.

Vzpomínejme presidenta E. Beneše, jeho života a díla s úctou, vědeckostí a s hlubokou účastí nad tragikou jeho života. Máme příliš málo hodnotných kapitol na světové bilanci. Jiné národy své cenné hodnoty ochraňují a strážejí. Nehazardujeme jimi my, jejichž věc má ve světě tak četné nepřátele. Neulehčujeme jim jejich osklivou práci proti svému národu a své zemi. Budeme jejich velmi potřebovat. Je mnoho těch, kdo by chtěli pomáhat kopat nám hrob — nepomáhejme jim v tom sami. Vzpamatujme se, uvědomme si své povinnosti, kdy nejde přece o naše dílčí zájmy, a soustředme všechno k jejich vítězství.

NOVÉ KOZICHY
NA MÍRU, PRE-
MODELOVÁNÍ

Zboží se zárukou
Odborné opravy

Frank Pech

238 KING ST. E., HAMILTON,
Ontario - Tel.: JA. 2-8925

PRAHA - TORONTO
(pro vystěhoválce)
\$ 259.90

AIR & OCEAN
TRAVEL CENTRE LTD.

1 ADELAIDE ST. E.,
(roh Yonge St.)

TORONTO

EM 3-8888 (4 linky)

KAREL BUZEK,
Notář.

POZDRAV K PŘÍCHODU LÉTA

Život je stálý pohyb. Jaro skončí — jaké nám přinese léto?

Jako lidé přirození těšíme se, že když jaro bylo dobré, léto musí být ještě lepší. Tim spíše v Kanadě nás žene zvědavost dopředu už proto, že zde máme velmi krátké a studené jaro. Opačně tomu bylo ve staré vlasti. Studené a mokré jaro bylo dobrou předpovědí pro plné stodoly. To byl tak zvaný nepsaný zákon rolníků, jejich zkušenost a domněnka, že se může docela dobře vztahovat na kanadské zemědělství. Suché a teplé jaro zbavuje rychle půdu zimní vláhy a když v čas nezaprší je předzvěstí neúrodného roku.

Jinak je tomu v létě. To již je nejvyšší čas, aby slunko bylo vícero dní v plném lesku, a připravilo nám úplný zážitek v přírodě. Vždyť říše rostlinná, a živočišná nás v době letní uvádí v úžas.

Práce mravence a včelky nás zastavuje k přemýšlení.

Svět hmyzu se hemží ve vodách a ve vzduchu.

Na každém kroku jsme obklopeni neřešitelným tajemstvím, které nám prikazuje pokorně věřit ve vyšší Bytost.

Slunko — o Bože slunko — přines nám léto.

Jak budeš k nám dobré léto — i my budeme dobří k sobě navzájem.

Jan Kalla

NOVÁ KNIHA O KOMUNISMU A SSSR

Koncem května vyjde v New Yorku u nakladatelů Duell, Sloan and Pearce kniha pod názvem "I Rediscover Russia: 1924-1964". Napsal ji známý reportér Isaac Don Levine. Závěr jeho knihy vyznívá v tomto smyslu: "Nejvyšší vlna komunistické záplavy, která se šíří po světě od 1917, je už za námi. Na příchodu komunistické hrozby světu bude se zmiřovat, i když snad přijdou nové přívaly, nikdy však už nedosáhnou intenzity minulých let." Levine však předpokládá, že při tom musí být vedení Západu do statečné pevné a že už nikdy nesmí promeškat příznivé příležitosti, jak tomu už bylo od začátku setkání s komunismem, jinak ten to bude moci prosperovat ještě dlouho. Jestliže základním zákonem sovětské strategie je zásada "Jeden krok zpět a potom dva kupředu", musí Západ okamžitě najít strategicky vhodné protipopatření. Levine je nadmíru povolnou osobností. Zabýval se po 40 let odhalováním komunistické podratné činnosti v USA. Narodil se roku 1892 v carkém Rusku a do USA přišel jako 11 letý chlapec. Brzy vynikl jako novinář. Mezi 1919-1924 působil jako korespondent v Sovětském svazu kde měl na př. interview s Leninem. Rozhodný odpůrce komunismu, Levine byl považován za nezávadnou osobu v SSSR. Teprve po uzavření atomové dohody loňského roku, bylo Levinovi dáno povolení na jednoměsíční návštěvu do Sovětského svazu. Bystrému pozorovateli jako je Levine i tato krátká doba stačila aby napsal knihu, která slibuje být cenným příspěvkem pro poznání pravé tváře komunismu.

J. P.

Dne 18. března příštího roku má v Massey Hall vystoupit Pražský komorní orchestr. Zájezd pořádá skupina nazvaná "International Artists", 12 Sheppard St., Toronto 1.

NEKOLIK POZNÁMEK K VOLBÁM V ČSSR

Dokončení se strany 2.

asi 340.000 mladých voličů. V předcházejícím období bylo do veřejných funkcí zvoleno jen asi 12.000 mladých do 30 let, tj. necelých 6 procent z celkového počtu zvolených. Jsme zvědaví, zda při letošních volbách dojde k většímu omlazení těchto sborů. Potřeba toho je naléhavá, počítáme-li, že mezi mladou generací se jistě najde daleko více osob s citlivým přístupem k potřebám

Velice se mně líbil článek "Shakespeare a náš věk". Rád bych k němu dodal několik slov, protože jsem se dosti zabýval otázkou politického dosahu básnickových dějinných dramát. Je jasné, že Shakespeare ve svých královských truchlohrách nechtěl jenom podat úseky dějin, nýbrž měl také co říci ohledně politiky. Je také zřejmé, že byl dítětem své doby. Jak to velmi krásně vysvětlil Chasterton, politický postoj Shakespeareův je příznačný pro století vlády Tudorův: to jest pro století mezi koncem dynastických válek Růžů, a velikou revolucí proti Stuartovcům. Celé patnácté století je v Anglii vyplněné válkami mezi oběma Růžemi — to jest mezi dvěma větvemi královského rodu —, které začaly po sesazení krále Richarda II. — zetě našeho Karla IV. Proto celé šestnácté století, období Tudorův, je ovládáno v Anglii snahou vybudovat zabezpečenou, nespornou, samovládnou monarchii; znemožnit za každou cenu, aby se snad koruna stala zase předmětem boje mezi stranami. Tato všeobecná vášnivá oddanost dědičné koruně potrvávala ještě za prvního nástupce Tudorův, prvního Stuartovce, krále Jakuba — otce naší Zimní královny. Potom samovládná monarchie panující třídou omrzela; velká rebelie skončila s tímto Karlem I., a od té doby je v Anglii moc v rukou parlamentu, to jest v rukou vládnoucí třídy. Do té doby proniklo vedení odborových organizací dělnictva — ale to je zase jiná historie. Teď mluvíme o Shakespeareovi. Shakespeare ještě žil za krále Jakuba. Ale svým myšlenkovým světem je spjat s obdobím Jakubova prapraděda — prvního Tudorovce. (Jakub dědil po Tudorovcích jakožto pravnuke Tudorovny, dané do Skotska.) Shakespeare, pravím, se ještě hrůzou otřásá po děsném krvavém občanské války, jež trvala čtyři lidské věky, a jež počala tím dosud nelslychaným činem: sesazením právoplatného, korunovaného, posvěceného krále, krále Richarda. Proto jeho truchlohra o králi Richardovi je hymnickou oslavou posvátnosti zákonitě vlády, proto jeho nejzvučnější verše naprosto popírají právní účinky revoluce. "Nestačí vodstvo moře bouřného s pomazaného krále olej smýt; dech smrtelníků svrhne nestačí vladaře Bohem vyvoleného..."

Velice by se ovšem líbil, kdo by v básníkovi proto viděl slepého obdivovatele, lichotníka králů, chvalofěčnicka panovnícké zvůle. Právě naopak! Řečená truchlohra líčí nelitostně, jak se král Richard zklame, když pro svou slabostkou, nespravedlivou vládu čeká pomoc shůry; i když pak ovšem sesazenému Richardovi klade do úst odstrašující věstbu o následcích provedené revoluce. Básník dává králi líčit války, jaké pak opravdu nastaly, a kterak zaštim soupeřů bude země zkrvavena, lid povražděn,

"Že země tato bude nazvána Golgata čili místo lebečné."

Nemýlil-li se totiž Shakespeare ohledně králů, neměl přeludu ani o etizádostivě šlechtě. Zde ovšem musíme dát pozor na určitý rozdíl. Básník sice líčí příšernými rysy Richarda III., totiž typ uchvatitele z královské krve, který uloupil korunu dětem právoplatného krále Edvarda IV. Podobně v Macbethovi — to je urozený pán, královský příbuzný, vrah krále Duncana — líčí typ uchvatitele, etizádostivce, kru

občanů a respektování jejich zákonných práv, než v ročních starších, dnes málo pozitivním bojem s režimem do určité míry znechucených. Nejsme ovšem žádní ilusionisté. I kdyby prošlo kádruvým sitem sebevice mladých, neznamená to ještě, že se režim změnil. Byl by to však náznak lepšího startu k dalšímu zápasu s komunistickou diktaturou.

SHAKESPEARE A POLITIKA

tovládce tak nesrovnatelně výraznou kresbou, že "Macbeth" posloužil v pražském Národním Divadle za okupace jakožto slavnostní představení o 28. říjnu a takřka každý verš byl časový.

Ale při tom Shakespeare byl vše, jen ne zásadní protivník šlechty. Nejenom že ho těšil přepych erbů a klenotů, turnajů a korouhví — toť snad u umělce samozřejmé. Mimo to však jeho neúplatný kritický pohled mu ukazoval jinou skupinu, na kterou soustředil svou nelibost. Je to zesnulý veliký přítel českého národa, skotský básník Edwin Muir, který velmi krásně vyzdvihuje, kterak opravdu protivné typy u Shakespeara jsou povýšenci, lidé z ničeho náhle zbohatlí nebo přišli k moci, bastardi bez rodinných svazků, lidé noví. Při tom je jasno, že zde z básníka nemluví společenský feudální předstudek ve prospěch starých rodů, nýbrž opravdu zkušenost toho, co viděl na vlastní oči, pohled na novou šlechtu tudorovského období.

Staré panské rody se do značné míry navzájem vyvražďily ve válkách Růžů. Nad to však nová samovládná monarchie žárlivě ničila příliš mocné pány, a konečně za Tudorův — za Jindřicha VIII. a Alžběty — Anglii zachvátil nesrovnatelný duševní a společenský převrat: násilný zánik tisíciletého katolického náboženství, a s tím tedy okamžitý vzestup nových rodů, obohacených bývalými klášterními statky.

Hnusná chamtivost a nelitostná krutost těchto náhle povýšených důvěrníků a bifíčů protikatolické politiky Jindřichovy se básníkovi ošklivila tím více, že jeho katolické sklony jsou nesporné — sporné je nanejvýš, zda byl docela uvědomělým katolíkem a snad dokonce i stoupencem spikenců, kteří na místo Alžběty chtěli dosadit její katolickou skotskou sestřenicí, Jakubovu matku Marii. Jelikož takové katolické city byly životu nebezpečné, možno jejich výraz čekat ovšem jenom ve skrytáčkách a nárážkách, které znalci u Shakespeara opravdu sledují.

Ale byl-li básník rozhodným nepřitelem nové velkostatkářské třídy, která zničila katolické duchovenstvo, uvrhla selské obyvatelstvo do poroby a chudoby, a nakonec vyvrátila také královskou moc a popravila krále — byl-li jasnouřivým kritikem třídy, jež v dalších pokoleních zplodila moderní kapitalismus, pak přece jen zase není Shakespeare žádným přítelem lidu. Ovšem že má lidský a křesťanský soucit s uraženými a poníženými — ale se všemi: at je to ubohý tulák v zimním nečase, nebo zajatá královna. Za to je příliš blízký středověku, než aby ho napadlo líčiti sedláky nebo chudáky jako dojemně dobráky. Mimochodem řečeno, ve starém písemnictví a tudíž u Shakespeara není sedlák a chudák totéž; za feudálního řádu vesnický boháč, blahobytný sedlák, vesnický furiant nebyl žádnou vzácností a bývá proto výrazně popisován. V Anglii se teprve kapitalismus postaral o vyhubení tohoto typu. Ale co se tedy týče lidových typů, víme, že cirkusový "clown" — směšný nešika — se přímo vyvinul z typu vesnického nešiky, prostáčka-sprostáčka, z typu "hloupého Vaška" a selského krobiana, který se často vyskytuje i ve veselohernických výstupech dramát Shakespeareových. A tak tedy básník stejně nemilosrdně vidí nepěkné možnosti, k nimž dávají možnosti typy všech společenských stavů. Odpuste, přirovnám-li velket k Botiči, Pantheon k výcepu: ale znám takřka jenom Haška, který je na své úrovni stejně nestranný. Pro Haška "cisář pán je dobytek", generálové jsou chcipáčekové, c. k. úředníci jsou blbeci — ale muži z lidu jsou nemění hrubci nežli u anglického velikána, jsou zlodějové a ochlaští, a co jsou ženy z lidu, to si račte u Haška přečíst sami. A tak nastavuje umělec zrcadlo všem typům a stavům; jenže Haškovo zrcadlo je od much podělané, a Shakespeareovo se

blýská slunečními paprsky... Básník, veliký básník, je soudcem státních a společenských poměrů své doby. A protože se lidská povaha nemění, jsou určité postřehy platné napořád. Macbeth ve chvíli porážky volá po svém palčátu — dnes by sáhl po revolveru. Ale jinak, jak řečeno, nebylo v jeho vystoupení nic, co by se nemohlo stát dnes. Totiž ovšem — Macbeth je zločinec urozený, právě proto sáhne po palčátu a opravdu padne v boji! Dnešní krutovládce skončil v doupěti a že prý padl v boji, byla jeho poslední lež... Ale jinak dějinně truchlohy Shakespeareovy se vyznačují tím, že takřka všechny by se daly hrát v dnešním kroji. Macbeth ve stejnokroji dnešního generalissima; Antonius, ve skromném saku lidového řečníka, který mluví tak demokraticky-kolegiálně o váženém kolegovi s druhé partaje:

"neb jistě — Brutus počestný je muž"

Gildenstern a Rosenkrants v bílém dinner-jacketu, kteří si nechávají chutnat pohoštění na dvoře jakožto ochotní "yes-men"; Othello v admirálské uniformě, ale dobře si vědomý své pleti; princ Jindřich ve strakaté košili zlaté mládeže; ba i ten Richard II. v maršálském stejnokroji legitiimního panovníka, jenž na svém místě vidí zemského správce s úžasem:

"vždyť myslíme, že jsme tvůj pravý král: a jsme-li, jak to zapomenuly tvé údy tady před námi vzdát čest? a nejsme-li, ukaž nám Boží moc, jež z naší správy propustila nás: neb jinak, co jsme živi, nemůže se lidská ruka žezla uchopit, leč že je ukradne a znesvětí..."

A tak bychom podobně oblékli i lidové postavy: windsorské pradelny, londýnského hospodského, dánského hrobníka, ba i ty athénské občanky-ochotníky.

A teď se nedivme, že některé režimy rády drží básníky zkrátka. Básník nastavuje zrcadlo; ale již dávno řekl jeden chytrý muž, že prý dává-li se do zrcátka opiček, nemůže se z něho dívat a poštol. Tento postřeh je opičkám celkem dobře znám. Odtud censura; a odtud záliba básníků v námětech vzdálených. O prince dánském, o admirálovi benátském lze napsat leccos, co se dobře nehodí říci o rádcích panující, královny Její Milosti... A tak musí čtenář myslit sám.

Karel Schwarzenberg

Z KRAJANSKÉ ČINNOSTI

Torontský Star přinesl dne 18. dubna t. r. pěkný článek o Susan Rubešové, který sestavila Anne Marshall. Článek byl doprovázen zdařilou perokresbou. Paní Rubešová, známá též jako Susan Douglas, se vyjádřila, že jejím snem je založení divadla mladých, až vybuduje dětské divadlo.

TOUŽÍTE MÍT

NOVÉ AUTO?

VLASTNÍ CHATU?

SVOU LOŽ?

Možná, že se vám váš sen splní, když se poradíte s naší

KAMPELIČKOU

Jste-li členem, nikdo vám nedá levnější úvěr a při tom se ještě budete podílet na zisku

Přesvědčte se!

Úřadujeme: 740 Spadina Avenue

Pondělí 7 — 9 večer

Středa 7 — 9 večer

Sobota 10 — 1 poledne

Tel. 955-0557

SOKOLSKÁ VÝSTAVKA

Sokolská jednota Toronto II pořádala v sobotu 2. května výstavku sokolské práce, spojenou se slavnostní večeří a tancem.

Výstavka, kterou skvěle připravili sestra a bratr Stáňovi, zachytila vývoj sokolské práce v Torontě od let třicátých (kdy vstupenka na maškarní ples — 10 členná kapela — stála 20 centů) až po dnešek. Vystaveny byly rovněž vzácné bibliofilské výtisky se vztahem k sokolství, které laskavě zapůjčil krajan J. Reichl a staré časopisy ze sokolských sletů v Praze.

Pozornosti se také těšily květiny a rudy br. Vávry, mince bři. Martinka a Kristofa, známky bra. Špačka, krajky sestry Bušíkové a j.

Po slavnostní večeři jednatel jednoty vzpomněl veliké sokolské práce manželů Tichopádových, Bušíkových, Růžových, Rosenberských a Rezkových a starosta jednoty br. Rezek předal br. L. Vávrovi, bývalému dlouholetému starostovi jednoty, čestnou plaketu za dlouholetou a příkladnou sokolskou činnost.

ZASLÁNO

Při rozesílání mých plaket Krista a Madony na některé krajany, došlo mi současně s poukazem šeku nebo hotovosti dosti dopisů. Uvedu zde několik ukázek z nich. Všechny jsou potěšující. Když píše krajan K. M. — zasílám Ti \$ 5.00, jak vším jsem protestant, busty někomu daruji — Jiná krajanka píše: "Kdo rychle dává dvakrát dává" zasílám dva dolary v hotovosti, byla jsem dva měsíce v nemocnici — přejí Vám zpevnění Vašeho zdraví a úspěšné pokračování Vaší činnosti. — B. S. Další píše: "S přáním úplného vyzdravení" — V. R. L. Jiný zase píše: "Přikládám \$ 2.00 za plakety — též já byl před dvěma roky v nemocnici celých šest měsíců, zdraví jest nejdůležitější co máme" — J. N. — "Obdržené plakety si ponechávám a posílám \$ 3.00 jsou velmi pěkné!" Děkuji. Váš A. S. — "Prosím za prominutí, že posílám úhradu opožděně. Nebyl jsem v Torontě. Váš A. L. — Zase jiný píše "Obdržel som Vaše sošky — Krista a Madony. Nekolko som židovského vierovznania tiech nemožem použiť. Posílám \$ 2.00. Sošky odovzdám niektoréj krest. rodine" Váš K. — "Děkuji za krásné plakety, zasílám šek na \$ 5.00, vím, že jest to málo, lituji, že nemohu poslati více" Váš R. S. — "Posílám \$ 2.00 za hezké ozdoby. Decree se velmi líbí udeřala jsem tedy hned radost. Rodina Z. Další dopis zní: — posílám Vám \$ 2.00 za poslanou keramiku. Gratulujuj Vám k "MADONĚ" která je i kompozičně výrazná. Hodně zdravia Vám želá Ži. Miloslav.

Nejsou to krásné dopisy? Takový dopis povzbudí. Děkuji Vám všem.

Frank Pokorný

STÁLE SE HLEDÁJÍ DÁRCI KRVE

THE WITCH-HUNTER

Dokončení se strany 1.
de Queiroz, v "O Cruzeiro", jež vyšlo s datem 16. 5. 1964:

"Jestliže bylo něco trpělivou práci vytvořeno po pečlivém a záměrném studiu jakožto výsledek výhradního a výlučného přičinění brazilské komunistické strany pak to bylo odborové zorganizování (syndikalizování) v zemědělství. Komunisté začali od nuly, od panenské půdy, od pralesa; jejich bylo myšlenka, iniciativa a provedení. A jestliže jim toto hnutí nepřineslo větších a bezprostřednějších výsledků, vzdejme díky Bohu za nectnost tkvící v organizaci Komunistické strany, za její rozpory, střety ambicí a korupci těch, kterých mělo být k dílu použito, za stupňování a primitivní omyly, jejichž se vždycky komunisté dopouštějí ve své naduté neomylnosti — stručně: díky za souhrn příčin a následků, jež jednou opozdily, jindy zase znemožnily pronikání komunistického učení ve světě..."

"V průmyslové odborové organizaci měli úkol zcela jiný: mu síli nejprve přirazit a vzít útokem jako piráti existující již organizace, některé se známou demokratickou tradicí, zvyklé na odpor vůči komunismu a za své vítězství v těchto korsárských bitvách vděčili komunisté jedině pomoci, které se jim dostávalo od státní mašinerie, hlavně od Ministersva Práce, tradičního to v Brazílii pečeť "komunů" a kortešů, za Goularta však jejich výhradní doména. Organizmy, které vzdorovaly této komunizaci, neměly sil čelit účinně tomuto náporu, poněvadž jeho útočným předvojem byla sama vláda, Nicméně, i když poražen, přece zůstal vždy nějaký proud demokratického odporu v městských syndikátech, proud, který by dokonce byl býval mohl být větší, nebyť oné tradiční nedbalosti všech demokratických většin, jež nechávají vedení v rukou činných a agresivních menšin..."

"Naproti tomu v syndikátech rurálních není živlů schopných dáti jim demokratické vedení, poněvadž v nich se nikdy nevědělo, co to demokracie je. Jsou to organizmy určené jediné k agitaci a k ozbrojenému boji, výtvar výlučně komunistický a to buď prostřednictvím přímých agentů strany nebo prostřednictvím živlů sympatizujících a spojených náhodných. — Bylo to hnutí, jež nikdy nesledovalo ideí odborářských programů ve prospěch jednoty a ochrany svých členů. Lákaly jediné proto, aby měly rekruty pro povstání a partyzánsťinu. Celé jejich "učení" pozůstávalo z komunistických sloganů a rozkazů... "Camponeses" (jež také po kubánsku zvali "cam pesinos" — Pozn. překl.: první slovo v portugalštině, druhé ve španělštině znamená "venkované") neměli práva diskutovat, hlasovat, minit, ba ani práva na to, aby se jim vysvětlily cíle organizace nebo určení peněžních příspěvků, ostatně značně vysokých... Jako pravidlo: venkované neznali osobně mentorů, t.j. pánů svých syndikátů, kteří zůstávali zataraseni v uzavřené dik tatorské věži profesionálních revolucionářů. "Kontakty" syndikátů byli agitátoři řízení telekinetiky s oněch věží, honci lidských mas, většinou lidé, kteří v životě nezazili ani zrno kukuřice a ne odchovali ani kozu, avšak schopní kázat revoluci; hrubě sice, za to však účinně. Vycházeli ze slibů okamžité držby půdy a agitátoři záměrně vytvářeli konfusi mezi klasickým odborářským programem a tak zvanou "reformou SUPRA" (pozn. překl.: SUPRA byla zkratka pro Goulartův jakýsi pozemkový úřad, štvoucí zemědělské dělníky do násilného obsazování statků přes hlavu Kongresu, ústavy a jejich "obsoletních" a "reakcionářských" zákonů... Jímí založené zemědělské "koooperativy" neměly za cíl ani výrobu ani zlepšení životních podmínek členů: místo zemědělského nářadí se kupovaly válečné zbraně, propagační materiál, ba i uniformy pro členy. "Instruktoři" těchto "koooperativ" nebyli ani agronomové ani veterináři —

SOKOLSTVO

Z KAMPANĚ PRO SOKOLSKOU POŠTOVNÍ ZNAMKU

Vydatnou vzpruhou pro zvýšení zájmu odborníků filatelistů sběratelů poštovních známek je celonárodní soutěž o nejlepší návrh kresby sokolské poštovní známky kterou vyhlásila chicagská odbočka Československé filatelistické společnosti v Americe. Místopředsedou jejího ústředí je známý Sokol a průkopník filatelistiky br. Josef Janěčka, Jr. z Riverside, Ill. Podmínky pro účast v této významné soutěži byly uveřejněné v těchto dnech v českém i americkém tisku. Je to čin, jehož důležitost Výbor pro vydání sokolské známky plně oceňuje.

Jiná a to propagační soutěž probíhá v sokolských jednotách. Je to soutěž o nejvýstižnější napsaný dopis Gen. Poštímistrovi na thema "What Sokol means to me" (Čím je mi Sokol). Dopisy píšící cvičenci všech tříd. Nejlepší dopisy budou odměněné cenou jejich sokolské jednoty a budou také uveřejněné v Sokole Americkém. Dobrý příklad dala jedna Sokol New York, která nejlepší práci v soutěži odměnila volným jízdním lístkem a bezplatným pobytem ve Washingtonu při zájezdu župy Východní. Z New Yorku píšící, že je to bude stát \$ 100.00, ale že známková akce si to zasluhuje.

Potěšující je také iniciativa jednotlivců. Tak ses. Anna Hošková z Fort Worth, Texas se rozhodla jako Sokolka a uvědomila občanka informovat i hlavu země — Presidenta Lyndon B. Johnsona, co znamená Sokol ve Spojených státech. Upozornila zejména na sokolskou skvělou a osvědčenou tělovýchovnou cvičební soustavu, tak užitečnou pro výchovu americké mládeže k tělesné zdatnosti a požádala Presidenta o jeho zájem a podporu pro vydání sokolské známky. Jak krásný příklad k následování!

Jako mnoho jiných čtenářů četla v Denním Hlasateli ses. Božka Valušková z Grand Blanc, Mich., zprávu o pěkné činnosti Klubu sdružených čl. spolků v Berrien County, Mich. I když se s jejich úřednictvem neznala — dopsala jim a vyzvala k účasti v kampani pro sokolskou známku. Z jejího podnětu vyžádala si tajemnice Klubu pí. Janet Chimerová ze St. Joseph, Mich., z úřadovny AOS petice pro všechny sdružené spolky. Nesvádí také tento příklad k následování?

Sokol Baltimore, Md., dal také podnět k nové akci — radní města Baltimore poslali osobní

byli to partyzáni diplomovaní na Kubě a v Číně, profesoři agitace a zacházení se zbraní."

Tak tedy byla připravována agrární reforma dobrého tatička Goularta. To jsou tedy ti "libéraux de Gauche", jak nazývá eufemisticky brazilské komunisty "Le Figaro". To byla tedy ta nevíniatka, v nichž zlí demokrate viděli středověké čarodějnice a uspořádali na ně honbu. — Plastičtější vynikne hořejší článek, jestliže k němu dodám, že jen v jednom jediném státě z dvaceti, jež tvoří Brazílii, ve státě Rio de Janeiro bylo již do nynějška nalezeno tolik lehkých zbraní (ale i těžkých kulometů), že by stačily na vyzbrojení jedné ze čtyř brazilských armád! Že v téměř státě bylo až dosud objeveno na 300 k jíždě okamžitě pohotových, i rezervní zásobou benzinu a zbraněmi vybavených automobilů a malých kamionů, jeepů atd, každý z nich s určenou posádkou a cílem cestu pro "D day": ten měl být dne 1. máje, jak je už nyní bezpečně zjištěno.

Britská vláda je moudrá, chtěla si vážně pohovořit s politikem, který po 30 roků neústupně bojuje proti komunismu až do vítězství. Tím, že Velká Británie uznává zásluhu Brazílie o záchranu světa před záplavou komunismu, si získává v Brazílii věrného spojence. — Je věrných spojenců takový nadbytek, že je Francie uráží?

dopisy Gen. Poštímistrovi a vydali v nich osobní svědectví, co Sokol v Baltimore pro výchovu mládeže i dospělých koná a věle se za poctu Americkému Sokolstvu vydáním poštovní poštovní známky přimlouvají. Nešlo by to zařadit také i v jiných měsících?

Podnětné jsou články br. Karla Zahradníka v deníku Nový Svět v Clevelandu, Ohio a dr. V. E. Andiče ve Slovenském Sokole. Oba vzpomínají bohaté historie Sokolstva v Americe a vyzývají k rozšíření známkové akce. Ve své zprávě župního vzdělavatele br. Zahradníček zdůrazňuje, že je povinností každého vzdělavatele, aby se o vydání poštovní známky dobrou propagační akcí staral.

Mnoho set podpisů bylo získáno pro petice na schůzi České Ob lastní Rady ČSA při slavnostním hromadném uvádění úředníků řádů, a na veřejném cvičení Sokola Havlíček Tyrš v Chicagu, Sokola Mladočech v Racine, Wisc., a v Sokole Říp, Pittsburgh, Pa.

Výbor pro sokolskou známku připravuje společný alegorický vůz — Symbol sokolského hnutí v Americe — pro Den Polské Nezávislosti 3. května v Humboldt parku v Chicagu, kde bude slavnostním řečníkem Gen. Poštímistr John A. Gronouski.

Následujte dobrých příkladů! Pište se o petice na adresu AUS, 5611 West Cermak Rd., Cicero, Ill. 6065.

VŠE PRO ZDAR SOKOLSKÉ POŠTOVNÍ ZNAMKY!

Sedmnáctiletá C. Rybková vyhrála kuchařskou soutěž pořádanou firmou Five Roses. Sl. Rybková pochází z Newmarket, Ont. a hodnotnou první cenu jí předal hamiltonský starosta V. K. Copps.

Kanadské národní muzeum vydalo v těchto dnech knížku nazvanou "A Survey of Ethnic Folk music Across Western Canada" z pera K. Peacock-a. Zachycuje lidové písně jedenácti národnostních skupin.

Průměrný měsíční plat polských dělníků je 2000 zlotých. Za to je možno koupit buď: 28 kg másla, nebo 40 kg masa, nebo 20 litrů vodky, anebo 16 párů nylonových punčoch.

Vedle USA je to Kuba, která udržuje největší vojenskou moc v této hemisféře. Odhaduje se že Kuba má kolem 150 pobřežních raketových instalací; 12 torpedových člunů, zařízení na odpalování raket. střel; 500 protiletectvých raket; 100 MIGS; 200 moderních radarových stanic; 75.000 příslušníků voj. branné moci a 200.000 členů milice. Kubánská armáda je vybavena nejmodernějšími sověty, zbraněmi, včetně tanků a j.

KDE NA DOVOLENÝ?

V bezprostřední blízkosti Riverside Parku v St. Laurent udolí, mezi Upper Village a Morrisburgom, prenajímáme v súkromnom novom bungaluu izby — výhodné pre celú rodinu.

V blízkosti lákavé kúpaliste s dozorem plavčika, jedno medzi viacerých, ktoré sa nachádzajú v našom údolí.

Krásne parky, vodné sporty, jezda na koni, golf atd. a odpočink v rodinnom dome, kde dľa žiadosti sú Vám k dispozícii: dvojpostelová izba s privátnou sprchou v cene týždne 35 dol., so spoločnou kúpeľnou: dvojpostelová izba 25 dol., jednopostelová 20 dol. — všetko s príjemnou spoločnou izbou s TV.

Hovori sa: česky — slovensky — francúzsky — anglicky — nemcky a maďarsky.

Blížšie informácie priamo na adresu:

Marie Wittman
Riverside Heights,
MORRISBURG, Ont.
Tel. Kingsdale 3-2428

První cenu v soutěži tanečních skupin během Festivalu svobody v O'Keefe Centre vyhrál soubor Nazare z Portugalska. Byl to jediný soubor, který před min. před sedou Pearsonem a ostatními hosty tančil bez obutí.

Z TORONTA

Po Waltru Susskindovi bude dirigentem Torontského symfonického orchestru nadaný Japonec, p. Seiji Ozawa, který sklídl velké úspěchy u kritiků i obecnstva po celé Americe.

L. LUNSKÝ, OPTIK

Brohlídky očí -
Zhotovení brýlí
Prvotřídní kvalita
Hovoříme česky

470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

EVROPSKÁ LÉKARNA

posílá

LÉKY DO ČSSR

Rychlé a přesné dodání

HILARY'S DRUG STORE

344 BATHURST ST.
TORONTO

Tel.: EMpire 8-1059

DROBNÉ ZPRÁVY

Tradiční závody motorových lodí na Centre Island se letos budou konat v neděli 7. června. Z závodů jsou přihlášeni sportovci z Ontaria, Quebecu a ze státu New York.

PROCK INSURANCE AGENCY

124 PANDORA CIRCLE
SCARBORO, ONT.

AXminster 3-7916

AUTO - POŽAR - BONDY

Dopravní a všeobecné pojištění
Výhodnější a levnější podmínky
Auto - financování

Yaroslav Hueber

ADVOKÁT a NOTÁŘ

347, BAY STREET

Suite 210

Tels.: EMpire 8-5536 - 927-1196

Toronto 1

John Gregor.

Dovoluje si oznámiti, že opět provádí veškerý Plumbing Heating, opravy a nové práce, pod firmou

QUALITY PLUMBING & HEATING COMPANY

Volejte LE 3-8396

Richard Pikna,

B. A., LL. B.

ADVOKÁT A VEREJNÝ NOTÁŘ

SUITE 205 - 50 KING STREET EAST

HAMILTON, ONTARIO - TELEPHONE: 328-7922

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

269 Queen St. W. - Toronto 2 B, Ont. EM 2-3226

LETADLEM V LÉTĚ TORONTO VIDEŇ

A ZPĚT na 21 dní

\$479.30

ZVLÁŠTNÍ VÝPRAVA NÁVŠTĚVNÍKŮ

Z ČESKOSLOVENSKA — LODI POUZE \$334.00

REMINDERS ABOUT YOUR ONTARIO HOSPITAL INSURANCE

19TH BIRTHDAY?

19. NAROZENINY?

Zůstaňte pojištěni? V den, kdy se dožijete 19ti let, nevztahuje se na Vás pojištění Vašich rodičů. Přihlaste se zvláště a to do 30ti dní a zůstanete pojištěni. Formuláře jsou k dispozici v nemocnicích, bankách a s úřadovnách Komise.

MĚNITE ZAMĚSTNÁNÍ?

Zůstaňte pojištěni! Změňte-li zaměstnání, sledujte pozorně návod uvedený na zadní straně Vašeho potvrzení o zaplacení premii, č. 104, které dostanete od firmy, přes kterou jste byl pojištěn ve skupině.

VSTUPEJTE DO STAVU MANŽELSKÉHO?

Zůstaňte pojištěni! Vstoupíte-li stavu manželského, musíte začít platit premie za rodinu — za muže, ženu a děti, na které se pojištění vztahuje. Informujte svou skupinu, nebo platíte-li přímo, uvědomte Komisi.

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION

2195 YONGE STREET, TORONTO 7, ONTARIO

VŽDY MĚJTE PO RUCE SVŮJ PRŮKAZ
NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ